

Retningslinjer og veiledning for innmelding av timesatser 2021

Fra og med 2012 etablerte Forskningsrådet ens regler for hvordan vi dekker institutters personal- og indirekte kostnader. Reglene gjelder for institusjoner i instituttsektoren slik denne i 2020 er definert i regjeringens Strategi for helhetlig instituttpolitikk, og en del andre institusjoner. I alle FoU-prosjekter med bidrag fra Forskningsrådet får disse institusjonene dekket personal- og indirekte kostnader gjennom timesatser for FoU-personell som de selv har beregnet og fastlagt, basert på faktiske kostnader og effektiv drift. Reglene innebærer at institusjonene årlig skal melde sine timesatser til Forskningsrådet.¹

Alle institutter omfattet av retningslinjene for statlig grunnfinansiering av forskningsinstitutter og forskningskonsern skal melde inn timesatser. De øvrige institusjonene som inviteres til å melde inn timesatser, kan velge om de vil melde inn, dog forutsatt at de oppfyller nedenfor definerte krav.

Institusjoner som et år velger ikke å besvare vår invitasjon til å melde inn timesatser, eller som ikke oppfyller kravene, vil få en kostnadsdekning i bidragsprosjekter lyst ut i det angjeldende året svarende til den for gruppen "UH-sektor".² Dette omfatter alle år de aktuelle prosjektene varer, og selv om institusjonen skulle melde inn timesatser påfølgende år.

Forskningsrådet vil unnta opplysninger gitt i skjema fra offentlighet etter forvaltningslovens § 13, 1. ledd nr. 2.

Nytt f.o.m. 2021

Forskningsrådet har i 2019-20 foretatt en gjennomgang retningslinjene for innmelding av timesatser, herunder innhentet råd fra et revisjonsselskap for å sikre en tilskuddsforvaltning som gir tilfredsstillende sikkerhet for at regelverket om offentlige tilskudd overholdes. På grunnlag av gjennomgangen, og etter samråd med Forskningsinstituttene fellesarena, har Forskningsrådet besluttet følgende presiseringer og nye krav til institusjoner som skal melde inn timesatser i 2021 (endringene fremgår også av "måkravene" nedenfor):

- 1) Institusjoner som melder inn timesatser skal (gjennom avkrysning) bekrefte at de oppfyller kravene i retningslinjene, og at midler fra Forskningsrådet ikke benyttes til å bygge egenkapital.

Videre skal institusjoner som melder inn timesatser:

- 2) ha implementert et system som ivaretar regelmessig registrering eller fordeling av all tid på prosjekter og aktiviteter, også aktiviteter som ikke er finansiert av Forskningsrådet. Dette skal sikre at finansiering fra Forskningsrådet ikke bidrar til å øke institusjonens egenkapital.
- 3) sørge for at indirekte kostnader fordeles med samme fordelingsnøkkel på alle typer prosjekter uavhengig av om det er økonomisk eller ikke-økonomisk aktivitet (jf. Statsstøtteregelverket)

¹ Det er institusjonene listet under "Forskningsinstitutter som omfattes av retningslinjer for statlig grunnfinansiering av forskningsinstitutter og forskningskonsern" og "Andre godkjente forskningsorganisasjoner" på Forskningsrådets liste over godkjente forskningsorganisasjoner (<https://www.forskningsradet.no/sok-om-finansiering/hvem-kan-soke-omfinansiering/forskningsorganisasjoner/godkjente-forskningsorganisasjoner/>) som hvert år inviteres til å melde inn timesatser.

² Se <https://www.forskningsradet.no/sok-om-finansiering/budsjett/> for beskrivelse av de ulike sektorenes kostnadsdekning.

I tillegg vil Forskningsrådet:

- 4) sette en nedre grense for gjennomsnittet av antall forventede fakturerte timer for instituttens forskere. Dette fordi fravær av en slik nedre grense kan, i alle fall i teorien, medføre at instituttets indirekte kostnader deles på et uforholdsmessig lavt antall fakturerte timer, slik at timesatsen blir uforholdsmessig høy sammenlignet med andre, "lignende" institutter.¹

Frist for innmelding av timesatser er **31. januar** for det aktuelle året, nedenfor kalt "år 0".

"Må-krav" for å melde inn timesatser basert på faktiske kostnader og effektiv drift

- Timesatser for år 0 skal meldes til Forskningsrådet via nettleserbasert løsning.
- Dokumentasjon av hvordan timesatsene er beregnet skal kunne fremskaffes på forespørsel fra Forskningsrådet og Riksrevisjonen. Allokeringen av kostnadene skal fremgå på en intuitiv måte og være sporbar tilbake til regnskapet. Vurderingen bak allokeringen av kostnader i timesatsberegningen må kunne dokumenteres.
- Det skal bekreftes (gjennom avkrysning) at instituttet oppfyller kravene i disse retningslinjene.
- Det skal bekreftes (gjennom avkrysning) at midler fra Forskningsrådet brukes i henhold til reglene, og på sikt ikke brukes til å bygge egenkapital.
- Institusjoner som melder inn timesatser skal ha implementert et system som ivaretar regelmessig registrering eller fordeling av all tid på prosjekter og aktiviteter, også aktiviteter som ikke er finansiert av Forskningsrådet. Dette skal sikre at finansiering fra Forskningsrådet ikke bidrar til å øke institusjonens egenkapital.
- Indirekte kostnader skal fordeles med samme fordelingsnøkkel på alle typer prosjekter uavhengig av om det er økonomisk aktivitet eller ikke-økonomisk aktivitet (jf. Statsstøtteregelverket).
- Det skal oppgis gjennomsnittlige timesatser for grupper av FoU-medarbeidere; se nedenfor hvordan Forskningsrådet foreslår ansatte gruppert.
- For hver gruppe av FoU-medarbeidere skal lønn og sosiale kostnader (personalkostnader), samt indirekte kostnader, spesifiseres i skjemaet.
- For hver gruppe av FoU-medarbeidere skal instituttet også oppgi den gjennomsnittlige faktiske timesatsen i år -2 (dvs. to år tilbake); denne basert på regnskapstall.
- For hver gruppe av FoU-medarbeidere skal det oppgis totalt antall årsverk (anslag for år 0).
- For hver gruppe av FoU-medarbeidere skal det oppgis gjennomsnittlig antall forventet fakturerte timer per hele FoU-årsverk (anslag for år 0).
- Det skal oppgis antall tilgjengelige timer per årsverk, oppgitt som et snitt av instituttets tilgjengelige timer, se definisjon nedenfor.
- Antall forventet fakturerte timer for gruppen forskere kan i gjennomsnitt ikke være lavere enn 60 % av tilgjengelige timer (men vil ofte være høyere).
- Institusjonen skal oppgi prosentvis andel av de største postene for indirekte kostnader ved instituttet.

Merk at FoU-medarbeidere som finansieres med doktorgradsstipend eller postdoktorstipend fra Forskningsrådet, skal ikke inkluderes i beregningen. For stipend benyttes særskilte stipendsatser.

¹ Også EU har en nedre grense for fakturerbar tid.

Veiledning for timesatsberegning

Innrapporterte kostnader skal ta utgangspunkt i siste revisorgodkjente regnskap justert for foreløpig regnskap foregående år og inneværende års budsjett.

- **Timesats** er den satsen (kroner per time) for FoU-medarbeiders bidrag i prosjektet som dekker prosjektets direkte personalkostnader og en forholdsmessig andel av instituttets totale indirekte kostnader. Timesatsen skal gjenspeile effektiv drift.
- **Forventede fakturerte timer** defineres som timer som føres på prosjekter som finansieres av bevilgning, tilskudd eller oppdrag.
- **Antall tilgjengelige timer** er det antall timer som en fulltidsansatt i snitt forutsettes å være tilgjengelig som definert i arbeidskontrakter, tariffestede avtaler eller nasjonal lovgivning om arbeidstid. Vi tar her hensyn til at noen institusjoner timefører 8 timer per dag, mens andre timefører 7,5 timer per dag. Mer spesifikt:

Antall tilgjengelige timer = [antall dager i året ÷ lørdager og søndager ÷ "røde dager" som ikke faller i helg ÷ antall feriedager bestemt av ferieloven ÷ tariffestede fridager utover de fastlagt av ferieloven] x antall arbeidstimer per dag.

I skjemaet kan tilgjengelige timer føres opp i kolonnen en gang som et snitt for hele instituttet.

- **Lønn og sosiale kostnader** (personalkostnader) består av gruppens gjennomsnittlige lønns- og sosiale kostnader.
- **Indirekte kostnader** er kostnader knyttet til prosjektets forholdsmessige bruk av ressurser som ikke er direkte henførbare til gjennomføring av prosjektet. De indirekte kostnadene kan typisk bestå av (ikke uttømmende liste):
 - Administrasjonskostnader
 - Husleie o.a. driftskostnader
 - Underskudd på drift av forskningsinfrastruktur (leiested)
 - Avskrivninger, herunder avskrivning av forskningsinfrastruktur
 - Fremmede tjenester (typisk innkjøpte tjenester som revisjon, juridisk eller økonomisk kompetanse, konsulenttenester etc.)

Veiledning for gruppering av FoU-medarbeidere

Forskere og andre faglige stillinger bør så langt mulig klassifiseres med utgangspunkt i kompetansekrav:

- **Forsker I** tilsvarer professorkompetanse eller lignende
- **Forsker II** forutsetter doktorgrad eller doktorgradskompetanse
- **Forsker III** krever utdanning på master- eller hovedfagsnivå.
- **Andre fakturerende teknisk-administrative** stillinger kan klassifiseres som ingeniør I, ingeniør II og tekniker, samt administrative stillinger

Dersom kompetansekrav ikke er hensiktsmessig for å klassifisere instituttets forskerstillinger, kan en benytte lønnsnivå som noenlunde samsvarer med en slik tredeling.

Veiledning for totalt antall årsverk for FoU-medarbeidere

For hver gruppe av FoU-medarbeidere skal det oppgis totalt antall beregnede årsverk. Oppgitte årsverk skal gi et bilde av instituttets totale kompetanseprofil. Deltidsstillinger og tidsbegrensete stillinger regnes om til hele årsverk.

Veiledning for gjennomsnittlig totalt antall fakturerte timer per FoU-årsverk

For hver gruppe av FoU-medarbeidere skal det stipuleres gjennomsnittlig totalt antall fakturerte timer for hele året per FoU-årsverk. Dette gjelder all bidrags- og oppdragsfinansiert FoU-aktivitet. For delvis fakturerende medarbeidere (herunder deltidsstillinger og tidsbegrensete stillinger), settes faktureringsgraden slik at den blir omtrent den samme per årsverk som for fulltids fakturerende FoU-medarbeidere. Det skal gjøres anslag basert på erfaringer og forventet aktivitet.

FoU-medarbeidere som finansieres med doktorgradsstipend eller postdoktorstipend fra Forskningsrådet, skal ikke inkluderes i beregningen.

Veiledning for gjennomsnittlig faktisk timesats

Ved innmelding av gjennomsnittlig faktisk timesats fra foregående år skal faktiske (reelle) timesatser oppgis; dette basert på regnskapstall for år -2.

Veiledning for bruk av timesatser

Innmeldte timesatser skal brukes i budsjetteringen og rapporteringen av alle FoU-prosjekter med bidrag fra Forskningsrådet uavhengig om instituttet leder prosjektet eller inngår som samarbeidspartner i et faktisk samarbeid med prosjektansvarlig institusjon. Timesatsene skal også brukes i prosjekter finansiert gjennom grunnbevilgning.

Tidligere inngåtte kontrakter

Instituttene er forpliktet av leveranser og budsjetterrammer i inngåtte kontrakter. Allerede inngåtte kontrakter vil ikke bli endret på grunnlag av at det benyttes nye timesatser.